ישור ושור פסולי המוקדשין שנגחו יו(מאי

ניהו שור בכור דלא פריק ליה) אביי אמר

במשלם ח"ג ירבינא אמר משלם רביע נזק

הא והא בתם הא כרבנן והא יכרבי נתן

איבעית אימא הא והא כרבנן הא בתם הא

במועד איכא דאמרי אביי אמר ח"ג רבינא

אמר כוליה נזק הא והא במועד הא כרבנן

והא כר' נתן איבעית אימא הא והא כרבי

נתן הא במועד והא בתם אמר רבא ישור

ואדם שדחפו לבור לענין נזקין כולן חייבין

"לענין ארבעה דברים יודמי ולדות אדם

חייב ושור ובור פמור לענין כופר ושלשים

של עבד שור חייב אדם ובור פטורים "לענין

כלים פושור פסולי המוקדשין אדם ושור

חייבין ובור פמור מאי מעמא אמר קרא

יוהמת יהיה לו במי שהמת שלו סיצא זה

שאין המת שלו למימרא דפשימא ליה

לרכא והא מיבעיא בעי ליה לרכא דבעי

רבא שור פסולי המוקדשין שנפל לבור מהו

האי והמת יהיה לו במי שהמת שלו יצא

זה שאין המת שלו או דילמא והמת יהיה

לו ∘לבעלים מטפלין בנבילה הָוא דאתָא

בתר דבעיא הדר פשמה אלא בעלים

מטפלין בנבילה מנא ליה נפקא ליה מן

יהיה לו דשור מפקת ליה לבעלים ממפלין

בנבילה והמת יהיה לו דבור מפקת ליה

למי שהמת שלו איפוך אנא מסתברא

פטור גבי בור הואיל ופטר בו את הכלים

אדרבה פמור גבי שור שכן פמר בו חצי

נזק כוליה נזק מיהת לא אשכחן: נפל לתוכו

שור וכליו ונשתברו כו': מתניתין דלא כר'

יהיה לו דשור מאי חזית דוהמת

א) רש"ל מ"ז, ב) [עי' תוס' לעיל יב: ד"ה ואם איתא

וכו׳ גרסי רבאן, ג) ולעיל

נא. נד.], ד) [עי' תוס'

זבחים עא: ד"ה ובטריפה], ד) [לעיל י: וש"נ], ו) לעיל

ה: וש"ג, 1) רש"ל מ"ז וכ' דגם מתוספות משמע שרב

יהודאי פירש כו ולא רש"י

לומר שכן נמצא בהלכות גדולות שחבר רב יהודאי

גאון ומ"מ נראה שאינו

מלשון רש"י שהרי כתב לעיל

ותפחן כם ישטאי פתב נפיכ [דף נא. ד"ה שור] בפשיטות דלא כוותיה וכאן לא הזכיר שחולק עליו אלא

שתלמיד אחד כתבו בגליון,

מ) [ויקרא כד], ע) [שמות כאו. י) כש"ל מ"ז. כ) ועי׳

מוס׳ לעיל יב: ד״ה ואס], (עי׳ לעיל ו. חוס׳ ד״ה (ט [עי׳ לעיל ו

לאמוייז.

א ב ג מיי׳ פי״ב בב ד מיני פ״ו מהלי מובל ומזיק הלכה טו סמג עשין ע טוש"ע ח"מ סי מי סעיף לד:

תי פביף מי. פג ה מייי שם טוש"ע שם סעיף לו: פר ו מיי׳ שם טוש״ע שם

בר ד מייי עם פוע ע עם סעיף לה: פה ז מייי עם הלי טו: פו ח מייי עם וסמג עם מור ש"ע שם סעיף לו:

מוסף רש"י

בו ט מיי שם הלי מו: פו ט מיי

במי שהמת שלו. מי שראוי לו להאכיל נכילתו לכלנים, ינה זה כו' (לעיל נא.). לבעלים מטפלין בנבילה. כלומר נוטליו את הנבילה (לעיל י:) ששמין לו הנבילה של בהמתו שמחה על ידי זה שהזיקה לו ועליה מוסיף ומשלם דמיהן .(ב"מ צז.)

שוך ושור פסולי המוקדשים שנגחו. פירש רג יהודאי גאון דהיינו שור בכור דלא פריק ליה ולפי שאין לו פדיון אעפ"י שדינו להיות נשחט במדינה ונאכל לכהנים במומו כלבי וכאיל דאפילו

> ללבי ואיל אפי׳ הכי לא חשיב בחייו ממון הדיוט ושור רעהו וכן כל פסולי המוקדשים שלא נפדו אבל במוקדשיו שנפדו ליכא לאוקמי דשור רעהו מקרו אע"פ שאסורים בגיזה ועבודה דהא לקמן בשמעתין מחייבינן שור הדיוט שהמית שור פסולי המוקדשין ובור נמי הוה מחייבינן אי לאו משום דכתיב והמת יהיה לוי

> הא כרבנן הא כר' נתן. וקמ"ל דאפי׳ בשני שוורים יהיה הדין כמו בשור ובור אע"ג דבשור ובור לר׳ נתן שייך טפי למימר כי ליכא לאשתלותי משור משתלם מבור מטעם דאמר אנא תוראי בבירך אשכחיתיה את קטלתיה ובשור ושור ליכא למימר הכי ולרבנן הא קמ"ל דלא תימא דוקא בשור ובור אמרינן הכי דכי ליכא לאשתלומי מבור לא משתלם משור דהיינו משום דבור עושה עיקר המעשה ואיהו קטל בהבליה לכך לא נטיל חיובו על השור אע"ג דליכא לאשתלומי מיניה אבל בשור ושור שאין בזה עיקר ההיזק יותר מבזה הוה אמינא דאפילו לרבנן כי ליכא לאשתלומי מהאי משתלם מהאי ונראה לר"י דאביי ורבינא ס"ל האי כוליה הזיקא עבד והאי כוליה הזיקא עבד דאי ס"ל פלגא נזקא עבד למה יאמר רבי נתן דכי ליכא לאשתלומי מהאי משתלם מהאי הא לא שייך הכא טעמא דאנא תוראי ולא האמר הא והא כרבי נתן הא כמ"ד פלגא נזקא עבד והא כמאן דאמר כולה נוקא עבד משום דנראה לו לגמרא טעם ראשון שאמר רבא עיקר דהא

> כולהו כוותיה: שור ואדם שדחפו לבור. ◊ לא שדתף אדם בכוונה דא"כ בעל הבור אמאי מחייב דאטו אם ישים אדם טליתו של חבירו באש של חבירו וכי יתחייב בעל האש

נזקא עבד ולהכי

כולה

ואם מאמר אי שלא בכוונה אמאי יתחייב בבושת ויש לומר כגון שידע האדם בשעת ל נפילת חבירו וחשיב בכוונה מידי דהוה אנתהפך דסוף פ"ב (לעיל ד' מו): לעבין בופר ושלשים של עבד שור חייב. וא"ת והא שור פטור ממיתה כיון שהוא ואדם דחפו דהוי כמו (לעיל י:) הכוהו עשרה בני אדם בעשר מקלות דבבת אחת דברי הכל פטור וכיון דלא מיחייב מיתה לא מיחייב כופר דלעיל בפ׳ ד' וה' (ד' מג. ושם) משמע דרבה ס"ל כרבה דחמר דחי חין השור בסקילה אין הבעלים משלמין כופר דאמר בהדיא דשלא בכוונה משלם דמים ונראה דלא איירי כשדחפוהו שניהם בבת אחת אלא כל אחד גפני עלמו: ליוברן כדים ושור פסודי המוקדשין. כשנפדו מיירי דאי לא נפדו אדם ושור נמי פטורין מדכתיב רעהו תימה דבבור אמאי פטור כיון שנפדו והא הוי המיתה שלו למ"ד פודין

מוקי

הקדשים להאכילן לכלבים ואי הוה מיירי בשלא נפדו ניחא שלא יכולים לפדותו לאחר מיחה דבעינן העמדה והערכה ואפילו למ"ד אין פודין קשה דמוכח בפרק כל שעה (פסחים דף כט:) דהיינו דווקא להאכילן לכלבים אבל להסיקן תחת תבשילו פודין לכ"ע בשמעתתא דאוכל חמץ של הקדש במועד מעל ומסיק רב אשי לכ"ע אין פודין כו' ודכ"ע דבר הגורם לממון לאו כממון דמי ובפלוגתא דר' יוסי הגלילי ורבנן קמפלגי אלמא מדמעל פודין להסיקו תחת תבשילו או לצורך הנאה אחרת וכן פי׳ שם הקונט׳ ואין לתמוה מ״ש אכילת כלב משאר הנאות דדלמא כיון דמיעטיה מואכלת ולא לכלביך לית לן למעוטי אלא כיוצא בה אכילה ומיהו אליבא דרב יוסף דמפרש החם לעולם בפודין הקדשים להאכילן לכלבים קמפלגי ל"ל ודאי דאין חילוק בין אכילת כלב לשאר הנאות ושמא רבא כרב יוסף ס"ל: בפרא דיה מוהמת יהיה דו דשור. ואע"ג דלא ילפינן שור מבור לפטור היכא שאין המיתה שלו מ"מ ילפינן בור משור לבעלים מטפלים בנבילה דג' קראי כתיבי כדאמרינן בפ"ק (דף י:): איפור אנא. וא״ת אם כן רעהו דכתב רחמנא למה לי לאפוקי הקדש וי״ל דאנטריך להקדש שנגח הדיוט אך קשה דמשור איש נפקא:

ש מון בכור בעל מום שחין בכור בלח פריק ליה. בכור בעל מום שחין בר פדיון דכיון דלאו בר פדיון הוא לא נפק מקדושה קמייתא הלכך שור הקדש קרינא ביה ואע"פ שהכהן אוכלו לא קרינא להאכילו לנכרים מחיר ר' עקיבא בבכורות (דף לב:) מטעם דאיתקש ביה שור רעהו [שמות מ] דמשלחן גבוה קזכו. והאי דנקט פסולי המוקדשים

ולא נקט שור ושור הקדש שנגחו רבותא אשמעינן דאף לבכור בעל מום פטור הואיל ולא נפדה אבל פסולי המוקדשין שנפדו חייב לשלם אם נגחו דשור רעהו קרינא ביה מדאמר לקמן בשמעתין דשור הדיוט שנגח לשור פסולי המוקדשין חייב אלמא שור רעהו הוי): שור הדיוט ושור פסולי המוקדשים שנגחו. בין שניהם שור: אביי אמר ח"ג משלם. בעל השור והשאר מפסיד הניזק. ובתם מוקמינן לה וכדרבי נתן דאמר [ע"ח] מה דלית ליה לחשתלומי מהחי לשתלם מהאי והוי כמי שאין לו שותף ומשלם ח"נ כדינו: כרבנו. רביע מק הואיל ויש לו שותף ווה שאינו יכול להשתלם מן הקדשים יפקיד: וחיבעית חימה. תרוייהו כרבנן ולא פליגי: במס. רביע מזק הואיל ויש לו שותף ומועד חלי מזק והשאר יפסיד: שור ואדם שדחפו. דבר אחד לבור ונמנאו שלשתן שותפין במוק השור והבור והאדם: לענין נוקין. כגון אם דחפו שם אדם והחק משלמין בין כולן פחת דמיו דכולן חייבין בנזקי אדם דהא דקיימא לן לגבי בור שור ולא אדם בקטלא קיימא לן כגון אם נפל לתוכו עבד ומת אבל בנוקין חייב וכרבי נתן היא דלא אזיל בתר דחיפה לחודה: ארבעה דברים. שהן לבד מנזק: **אדם.** שדחפו חייב אבל השור והבור פטורים דקיימא לן (לעיל ד' כו.) איש בעמיתום ולא שור בעמיתו וכן בדמי ולדות אנשים כתיבש י (גבי ולדות) ולא שוורים: לענין כופר. אם מת: שור חייב. כדינו ובמועד: אדם ובור פטורין. אדם דהא בר קטלא הוא ואי נמי לא אתרו ביה פטור מדתנא דבי חזקיה בהמניח

יהודה דתניא יר"י מחייב על נזקי כלים בבור מאי מעמא דרבנן דאמר קרא יונפל שמה את הכד (לעיל לה.) ובור דכתיב שור ולא אדם: ושור פסולי המוהדשיו. אם דחפו לתוכו שור פסולי המוקדשין 18

גבי פסולי המוקדשין שנפדו במס' בכורות בפ' שני (ד' טו.) תובח [דברים יב] ולא גיזה בשר [שם] ולא חלב ואכלת [שם] ולא לכלביך מכאן שאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים: לבעלים מטפלין בנבילה. כדאמרינן בפ"ק (ד' י:) והמת יהיה לו לניזק אתה אומר לניזק כו": ומאי חזים דהחי והמם יהיה לו דשור מפקם ליה לבעלים מטפלין בנבילה. ומחייבת ליה אנגיחת פסולי המוקדשין: איפוך אנה. ואוקימנא חיובא דפסולי המוקדשין אבור: שור ולא אדם. מדלא כחיב ונפל שמה הנופל אלמא למעוטי אמא.

שור או חמור שור ולא אדם חמור ולא כלים ורבי יהודה או לרבות את הכלים ורבגן . שנפדה דקרינא ביה שור רעהו אחר שפדאו: מאי טעמא. בור פטור: דכתיב והמת יהיה לו. גבי בור: מי שהמת שלו. שיכול למכור הנבילה יצא זו שאף על פי שנפדה טעון קבורה דאמרינן

ולקמיה [נד.] פריך שאר בהמות מנא ליה דלמא כולם ממעטינן:

תורה אור השלם ו. בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵם כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלִיו וְהַמֵּת יִהְיֶה יו. 2. וְכִי יִפְתַח אִישׁ בּוֹר אוֹ כי יכרה איש בר ולא יַבַסֶנוּ וְנָפַל שְׁמָה שׁוֹר אוֹ

גליון הש"ם

דומור:

תום' ד"ה שור ואדם וכו' לא שדחף אדם. עיין לעיל ל' ו ע"ל תום׳ לאתויי:

רבינו חננאל

אמר רבא שור ושור פסולי המוקדשין. פיר', שור פסולי המוקדשין שלא נפדו. שור ולא אדם. פר״ח זצ״ל, מדמקשי ומפרקי אליביה, שמע מינה דהילכתא כוותיה

לחלק